

Angrebet vilde være af mest ødelæggende Virkning for hele Landet, og hvor Angrebet sandsynligvis vil komme, og ordne Forsvaret saaledes, at der naas, saa vel hos os selv som hos andre, den Erkendelse, at der er en saadan Modstandskraft, at ethvert saadant Angreb udebliver. Det er den største effektive Nytte, vi kunne faa ud af vort Forsvarsvæsens Ordning, om dette kunde bevirke, at Angrebet ikke blev gjort. Jeg skønner ikke, at det er af stor Interesse at faa en Forsvarsplan, saaledes som det blev antydet af det ærede Medlem, og som fik Tilslutning af den ærede sidste Talers Udtalelse, som gik ud paa at forsvare Landet, naar man samtidig erkender, at dette Forsvar ikke er af effektiv Nytte. Den største Nytte af Forsvarsvæsenet gaar i den Retning, jeg antydede, at det er en Assurance, en Sikkerhedsforanstaltning, der, naar det brænder løs i Europa, forhindrer, at vi komme med i Ildbranden. Derfor synes det mig, at naar der er saa forskellige Opfattelser af Formaalet for Forsvarsvæsenet, maa Landet virkelig have Krav paa, at dette bringes under Forhandling, og at man kommer til en Erkendelse af, hvad der er Rigsdagens Vilje, og det første Skridt dertil er at høre, hvad Folketinget vil derom. Nu erkender jeg ganske vist, at det ærede Medlem har fuldstændig Ret i, at det bliver hverken ham eller mig, der kommer til at diktere, hvad der i Fremtiden skal ske, eller kommer til at diktere, hvad der skal staa i den Betænkning, hvorefter der skal foretages ensstemmig Votering her i Salen. Det ærede Medlem er jo Fører for en særlig Gruppe, jeg hører ind under en Gruppe, som er mindre; men ogsaa vi ere Mindretal, det bliver altsaa ikke os, som blive de afgørende. Det ærede Medlem sagde, at det bliver den stille Magt, som bliver den afgørende. Jeg antager, at det ærede Medlem ikke derved særlig har tænkt paa det ærede Medlem fra Vangeland eller det ærede Medlem fra Aarhus Amt, det ærede Medlem som talte saa højt og stærkt mod alt Forsvar, at de skulde betragtes som den stille Magt. Nej, den stille Magt i Udvalget kommer kun frem ved, at man loyalt fra alle Sider kommer ind paa Forhandlinger, og ikke skjuler fra først af, at vi have forskellige Anskuelse, men at vi møde med Vilje til at mødes. Derfor er det, at det, der er fremkommet fra det ærede Medlem, bestyrker den Opfattelse hos mig, som jeg tillod mig at konkludere med sidst, at det saa vel set fra et politisk, militært og økonomisk Synspunkt er lige nødvendigt, at vi, saa snart som muligt, komme ind paa en virkelig alvorlig Forhandling om de Spørgsmaal, som ligge os imellem.

Bajer: Det ærede Medlem fra Helsingør (C. Thomsen) betegnede nærmere, hvad en Forsvarsplan skulde gaa ud paa, og deriblandt nævnedes han, at dens Opgave skulde være at værgede de saarbare Punkter. Efter den Rolle, det ærede Medlem har spillet i hele vor militære Forhandling i en længere Arrække, maa man jo tro, at det ærede Medlem antager Kjøbenhavn som det frem for alle saarbareste Punkt. (Modsigelse af C. Thomsen.) Det ærede Medlem siger nej, men naar ikke desto mindre alt Forsvar skal koncentrereres omkring Kjøbenhavn, og naar det ærede Medlem som Krigsminister for mange Aar siden netop har været den første til at fremlægge denne Plan, maa man dog antage det. Men jeg føler mig overbevist om, at Kjøbenhavns Befæstning har haft sin Modetid, men at den i allerhøjeste Grad er paa Tilbagetog, saa naar vi blot kunne være taalmodige og vente paa „den stille Magt“, saa skal Grunden under Kjøbenhavns Befæstning nok blive undergrabet mere og mere. Jeg er vis paa, at Folketstemningen skal vende sig i den Henseende, naar vi blot ere taalmodige og vente. Se vi nu paa et Danmarkskort, eller se vi, hvorledes Danmark ligger paa Europas kortet, og det mente det ærede Medlem jo ogsaa, at vi skulde, se vi, at intet Land har en saa kort Landgrænse som Danmark — vi have jo en Landgrænse af kun omtrent 10 Mil — naar man undtager England, som er helt omgivet af Vand, og Sverige-Norge, som man ikke kan tale om her, fordi deres Landgrænse ligger uden for Alfarvej, udenfor den almindelige Krigsskueplads. Vi se i øvrigt, at Danmark er fuldstændig omgivet af Havet, og at længst borte fra denne Landgrænse ligger Kjøbenhavn. Det er denne Plads, denne store Stad, som rummer en Femtedel af Landets Indbyggere, som i Øjeblikket befæstes, endstønt det i Følge Udtalelser af den tidligere Chef for Generalstaben, Baggesen, skulde anses for højest usforvarligt at vælge et saadant Sted til Landets Hovedbefæstning. Derved drager man den største Ulykke over et Land, naar Krigen kommer. Vi vide jo, at en Fæstning ikke kan værgede sig i det uendelige fuldstændig, men Kjøbenhavn ligger saa langt fra ethvert strategisk Punkt, at der ikke er det mindste strategiske ved dens Beliggenhed. Det er sikkert nok, at et saadant Punkt hverken kan ligge i Odsherred, Horns Herred eller Bjerger Herred, men Fæstningen skal lægges paa et strategisk Punkt, og Kjøbenhavn har en Gang haft en saadan Betydning, men har det ikke mere paa Grund af Naabnens store Udvikling. Kjøbenhavns Havn er jo nu utilgængelig